

ΙΟ3: Ένα πλαίσιο προσόντων για τον γραμματισμό στα ΜΜΕ συνδεδεμένο με την Κλίμακα του Ενεργού Πολίτη

Συντονιστής Εταίρος: RINOVA

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. The EMKIT2 project reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Εισαγωγή

Σχετικά με το ΕΜΚΙΤ2

Η μεταναστευτική κρίση της ΕΕ έχει επηρεάσει άμεσα τα ποσοστά απασχόλησης των μεταναστών. Το χάσμα της συμμετοχής στην αγορά εργασίας σε επίπεδο ΕΕ μεταξύ των πολιτών της ΕΕ και των μεταναστών αυξήθηκε το 2014 (Eurostat-Statistics Migration Integration Statistics-Employment). Κατά τα τελευταία οκτώ χρόνια, ο ρυθμός δραστηριότητας (% των ενεργών ατόμων σε σύγκριση με τον συνολικό πληθυσμό) του πληθυσμού ΕΕ-28 χωρών εκτός ΕΕ έχει καταγράψει συστηματικά χαμηλότερα ποσοστά δραστηριότητας από ό,τι οι πολίτες της ΕΕ. Από το 2009, το χάσμα αυτό έχει μεγαλώσει αισθητά (3%). Επίσης, το ποσοστό ανεργίας ανά φύλο και εκπαιδευτικό υπόβαθρο είναι υψηλότερο για τις μετανάστριες με χαμηλό εκπαιδευτικό υπόβαθρο (Eurostat). Τα πολιτισμικά, κοινωνικά εμπόδια, οι χαμηλές δεξιότητες και ο αναλφαριθμητισμός στα μέσα μαζικής ενημέρωσης αποθαρρύνουν τις γυναίκες αυτές να αναζητήσουν ενεργά θέσεις εργασίας. Ως εκ τούτου, η πίεση είναι τεράστια για τα συστήματα κοινωνικής πρόνοιας και την ίδια την κοινωνία των 28 χωρών της ΕΕ.

Το έργο ΕΜΚΙΤ2 θα ενδυναμώσει τις μετανάστριες με χαμηλές δεξιότητες, αναπτύσσοντας 42 ψηφιακά εργαλεία για εκπαιδευτές για την εφαρμογή καινοτόμων εργαστηρίων για την ανάπτυξη των ικανοτήτων κοινωνικής, πολιτικής και πολιτιστικής παιδείας και μέσων μαζικής ενημέρωσης για την επίτευξη της ενεργού συμμετοχής στα κοινά, σύμφωνα με τη Κλίμακα της Ιδιότητας του Ενεργού Πολίτη.

Το έργο αυτό βασίζεται σε ένα επιτυχώς ολοκληρωμένο έργο, το ΕΜΚΙΤ. Ο στόχος του ΕΜΚΙΤ ήταν να διαμορφώσει ένα ηλεκτρονικό εργαλείο για την ενίσχυση των εκπαιδευτών, προκειμένου να ενδυναμωθούν οι γυναίκες μετανάστριες με χαμηλή ειδίκευση, ώστε να γίνουν ενεργοί πολίτες στην χώρα υποδοχής. Το ΕΜΚΙΤ βασίστηκε στη Κλίμακα της Ιδιότητας του Ενεργού Πολίτη, μια καινοτομία που εισήχθη στο ΕΜΚΙΤ. Η κλίμακα αυτή υποδηλώνει ότι μια γυναίκα που ζει σε απομόνωση (στάδιο 1) πρέπει να προχωρήσει σε όλα τα στάδια προκειμένου να επιτύχει να ανέβει επίπεδο στην κλίμακα της ιδιότητας του ενεργού πολίτη. Αυτά τα στάδια είναι:

- Απομόνωση
- Έξοδος από το σπίτι
- Συμμετοχικότητα
- Εθελοντική εργασία
- Εργασία βασισμένη σε επαγγελματικά προσόντα
- Ενεργός πολίτης

Το πακέτο εργαλείων ΕΜΚΙΤ περιλαμβάνει επίσης 35 ψηφιακά διαδραστικά εργαλεία (δηλαδή 35 δραστηριότητες /μικρά εργαστήρια) που μπορούν να υλοποιηθούν για την αντιμετώπιση των αναγκών των γυναικών μεταναστών ανάλογα με το επίπεδο που βρίσκονται στην Κλίμακα της Ιδιότητας του Ενεργού Πολίτη

Το ΕΜΚΙΤ2 στοχεύει:

1. Στην ανάπτυξη 3 πλαισίων προσόντων για την Κοινωνική & Πολιτική ικανότητα(S), την Πολιτιστική Ενσυναίσθηση & Έκφραση (C) και την ικανότητα αλφαριθμητισμού των μέσων μαζικής επικοινωνίας που συνδέεται με την Κλίμακα της Ιδιότητας του Ενεργού Πολίτη(M) (ειδικές ικανότητες SCM), προσαρμοσμένες σε συγκεκριμένη ομάδα-στόχο και σε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο.)
2. Με βάση τα Μαθησιακά Αποτελέσματα των Πλαισίων προσόντων αναπτύχθηκαν εμπλουτισμένες δραστηριότητες που προσφέρονται σε κάθε στάδιο, σχεδιάζοντας 42 νέα βιωματικά και καινοτόμα εργαστήρια για την ανάπτυξη των ικανοτήτων SCM.
3. Στην ανάπτυξη 42 ψηφιακών εργαλείων για τα νεοσυσταθέντα εργαστήρια για εκπαιδευτές με σκοπό την ανάπτυξη των ικανοτήτων SCM και στη συνέχεια την ενσωμάτωσή τους στο υπάρχον ηλεκτρονικό εργαλείο ΕΜΚΙΤ.
4. Στην εισαγωγή και ανάπτυξη ενός ψηφιακού εργαλείου αξιολόγησης και την ενσωμάτωση του στην υπάρχουσα εργαλειοθήκη ΕΜΚΙΤ, προκειμένου να αξιολογηθεί το στάδιο στο οποίο βρίσκεται αρχικά η μετανάστρια και στην συνέχεια να επαναξιολογηθεί σε σχέση με το κατά πόσο τα εργαστήρια που πραγματοποιήθηκαν βοήθησαν την γυναίκα αυτή να προχωρήσει στο επόμενο στάδιο της κλίμακας της ενεργού πολιτότητας.

Η πρωταρχική ομάδα στόχος είναι εκπαιδευτές/ μέντορες που εργάζονται με μετανάστριες (δηλαδή εκπαιδευτές σε παρόχους εκπαίδευσης ενηλίκων που υλοποιούν προγράμματα που χρηματοδοτούνται από τα προγράμματα Integration Funds/ Daphne & Justice και εθελοντές/ μέντορες που εργάζονται σε ΜΚΟ και ενώσεις που παρέχουν υπηρεσίες καθοδήγησης και κατάρτισης στους μετανάστες). Οι εκπαιδευτές θα επωφεληθούν από ένα πιο ολοκληρωμένο εργαλείο ΕΜΚΙΤ, το οποίο αναπτύσσει επίσης 3 σημαντικά πλαίσια ικανοτήτων.

Σχετικά με τα πλαίσια προσόντων

Η διακρατική συνεργασία για το έργο ΕΜΚΙΤ2, ανέπτυξε 3 πλαίσια προσόντων για την Κοινωνική & Πολιτική ικανότητα(S), την Πολιτιστική Ενσυναίσθηση & Έκφραση (C) και την ικανότητα αλφαριθμητισμού των μέσων μαζικής επικοινωνίας που συνδέονται με την Κλίμακα της Ιδιότητας του Ενεργού Πολίτη(M) (ειδικές ικανότητες SCM).

Αυτά τα πλαίσια προσόντων ακολουθούν τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς (όπου αυτές είναι εφαρμόσιμες) και γράφονται σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων, μεταφρασμένα σε Μαθησιακά Αποτελέσματα.

Η εστίαση σε αυτά τα 3 πλαίσια προσόντων είναι ο προσδιορισμός των μαθησιακών αποτελεσμάτων που αφορούν τις μετανάστριες, προκειμένου να σημειωθεί πρόοδος στη κοινωνία υποδοχής τους.

Για κάθε μία από τις ικανότητες, η ομάδα του έργου προσδιόρισε τους κύριους τομείς εργασίας, επικύρωσε αυτούς τους τομείς με εμπειρογνώμονες, μετέφρασε αυτούς τους τομείς σε μαθησιακά αποτελέσματα για τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες (KSCs) και συνέδεσε τα μαθησιακά αποτελέσματα αυτά με τα 6 στάδια της Κλίμακας της Ιδιότητας του Ενεργού Πολίτη.

Αυτά τα πλαίσια προσόντων διαμορφώνουν έναν οδηγό για εκπαιδευτές και συμβούλους που εργάζονται με μετανάστριες, παρέχοντας καθοδήγηση για τα μαθησιακά αποτελέσματα που πρέπει να επιτευχθούν.

Επιπλέον, αυτοί οι οδηγοί αποτελούν τη βάση για την ανάπτυξη καινοτόμων εργαστηρίων που θα επιτρέψουν στις μετανάστριες να μετακινηθούν από το ένα στάδιο της Κλίμακας της Ιδιότητας του Πολίτη στο επόμενο.

ΤΕ1: Μορφές μέσων επικοινωνίας και σχετικές ικανότητες

Είναι ευρέως κατανοητό ότι ο γραμματισμός στα μέσα επικοινωνίας επιτρέπει στους ανθρώπους να αναπτύξουν τις δεξιότητες, τη γνώση και την κατανόηση ώστε να αξιοποιούν πλήρως τις ευκαιρίες που παρουσιάζουν τόσο οι παραδοσιακές, όσο και οι νέες επικοινωνίες.

Ο γραμματισμός στα μέσα επικοινωνίας περιλαμβάνει τις πρακτικές που επιτρέπουν στους χρήστες να έχουν πρόσβαση, να αξιολογούν κριτικά και να δημιουργούν ή να χειρίζονται μέσα ενημέρωσης. Ο γραμματισμός στα μέσα επικοινωνίας δεν περιορίζεται σε ένα μέσο - περιγράφεται ευρέως ως "η δυνατότητα πρόσβασης, ανάλυσης, αξιολόγησης και δημιουργίας μηνυμάτων σε διάφορα περιβάλλοντα". Τα μέσα αυτά μπορεί να αφορούν έντυπα (εφημερίδες, περιοδικά), ραδιοτηλεοπτικά μέσα (ραδιόφωνο, τηλεόραση) ή και διαδίκτυο.

Σε μια ολοένα και περισσότερο ψηφιακή εποχή, ο γραμματισμός των μέσων ενημέρωσης θεωρείται βασική δεξιότητα, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη πρόσβασης σε όλες τις μορφές επικοινωνίας, αλλά και την ικανότητα για την ανάλυση, την αξιολόγηση και τη δημιουργία μέσων ενημέρωσης αναπτύσσοντας παράλληλα τα εξής:

- Κριτική σκέψη
- Αναγνώριση διαφορετικών οπτικών γωνιών
- Προσδιορισμός του ρόλου των μέσων ενημέρωσης στον πολιτισμό μας
- Κατανόηση του στόχου του συντάκτη

Στο πλαίσιο του ΕΜΚΙΤ2, η διερεύνηση των μορφών των μέσων ενημέρωσης και των δεξιοτήτων των ατόμων στα μέσα ενημέρωσης, επικεντρώνεται στην ενίσχυση της ικανότητας κατανόησης, ανάπτυξης και παράδοσης σαφών και αποτελεσματικών μηνυμάτων. Ουσιαστικά, μιλάμε για την ανάπτυξη των ικανοτήτων των μεταναστριών, όσον αφορά τον γραμματισμό στα μέσα επικοινωνίας, ιδίως μάλιστα όσον αφορά τη χρήση του διαδικτύου και των κοινωνικών μέσων ενημέρωσης, με στόχο την καταπολέμηση των διαφόρων μορφών διακρίσεων και την προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου.

Αυτός ο τομέας εργασίας επικεντρώνεται στους τρεις ακόλουθους υποτομείς:

- Εισαγωγή στον γραμματισμό των μέσων επικοινωνίας.
- Η επιρροή του γραμματισμού των μέσων επικοινωνίας στην καθημερινή ζωή.
- Μέσα επικοινωνίας, πολιτιστικές αξίες και έκφραση

ΠΕ1: Μορφές μέσων επικοινωνίας και σχετικές ικανότητες

Μαθησιακά αποτελέσματα

KSC

Επίπεδο Κ Ε Π

1.1 Εισαγωγή στον γραμματισμό των μέσων επικοινωνίας.

1.1.1 Να μπορείτε να περιγράψετε τις βασικές μορφές του γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας που είναι διαθέσιμες στην καθημερινή κοινωνία δίνοντας μια σύντομη γραπτή ή προφορική περίληψη για τη καθεμία από αυτές.

K

3

1.1.2 Να μπορείτε να εξετάζετε τις διαφορετικές μορφές των μέσων ενημέρωσης και να συγκρίνετε/ τις παραθέτετε για να αναλύσετε τον σκοπό τους.

S

3

1.1.3 Να μπορείτε να παρουσιάζετε ένα παράδειγμα μηνύματος που προέρχεται από μια δημοφιλή πηγή μέσων ενημέρωσης και να εξηγείτε το μήνυμα, τις αξίες και την οπτική γωνία από την οποία το εξετάζετε.

S

3

1.1.4 Να μπορείτε να συζητήσετε μια δημοφιλής ιστορία που λέγεται και κάντε μια γραπτή ή προφορική περίληψη και ερμηνεία της.

C

3

1.2 Η επιρροή του γραμματισμού των μέσων επικοινωνίας στην καθημερινή ζωή.

1.2.1. Να μπορείτε να συζητάτε την επιρροή που έχουν τα μέσα επικοινωνίας στην κοινωνία σύμφωνα με την δική σας οπτική γωνία.

C

2

1.2.2 Να μπορείτε περιγράψετε πως τα μέσα επικοινωνίας χρησιμοποιούνται για να επηρεάσουν απόψεις και κρίσεις.

K

2

1.2.3 Να περιγράψετε πως τα μέσα επικοινωνίας μπορούν να επηρεάσουν τις αντιλήψεις διαφορετικών ομάδων.

K

3

ΠΕ1: Μορφές μέσων επικοινωνίας και σχετικές ικανότητες

Μαθησιακά αποτελέσματα

KSC

Επίπεδο Κ Ε Π

1.3 Μέσα επικοινωνίας, πολιτιστικές αξίες και έκφραση

1.3.1 Να μπορείτε να αναφέρετε τα διάφορες μορφές των μέσων ενημέρωσης που προωθούν τη διαπολιτισμική επικοινωνία και κατανόηση.

S

3

1.3.2 Να αναφέρετε πώς χρησιμοποιούνται τα διαφορετικά μέσα για να διαμορφώνουν και να διαχέουν τις διάφορες πολιτιστικές αξίες.

C

3

1.3.3 Να συγκρίνετε και αντιπαραβάλλετε τα μέσα μαζικής ενημέρωσης στις χώρες υποδοχής και στις χώρες προέλευσης αλλά και περιγράψετε τις ομοιότητες και τις διαφορές στον πολιτισμό και τις αξίες.

S

3

ΤΕ2: Πρόσβαση και χρήση των μέσων επικοινωνίας

Η κατανόηση των παραγόντων που διαμορφώνει η κάλυψη από τα μέσα ενημέρωσης θεμάτων που αφορούν τους μετανάστες και τις μειονότητες, καθώς και η επίδραση αυτής της κάλυψης στις στάσεις και τις απόψεις του κοινού, στα πολιτικά αποτελέσματα ή στις κοινωνικές σχέσεις, έχει μία σταθερή βάση πάνω στην οποία συνεχίζει να οικοδομείται η επίδραση αυτή. Η κάλυψη των μέσων ενημέρωσης μπορεί να είναι εκτενής ή περιορισμένη, θετική ή αρνητική, κοινωνική ή πολιτική. Αυτές οι διαφορές μπορούν να εξεταστούν μεταξύ διαφορετικών χρονικών σημείων, μεταξύ διαφόρων περιοχών, χωρών ή πόλεων, μεταξύ των μέσων ενημέρωσης διαφορετικού τύπου, ή και σε σχέση με ένα ευρύ φάσμα ομάδων μεταναστών ή άλλων μειονοτήτων.

Όσον αφορά την επιρροή των μέσων μαζικής ενημέρωσης και την ένταξη των μεταναστών στην κοινωνία, έχει αποδειχθεί ότι η κάλυψη από τα μέσα ενημέρωσης συμβάλλει στην οικοδόμηση κοινωνικά κατανοητών αντιλήψεων των νεοαφιχθέντων ανθρώπων, οι οποίες έχουν συνέπειες στη μετέπειτα νοοτροπία τους, στα συναισθήματα και την συμπεριφορά τους.

Τα κοινωνικά μέσα ενημέρωσης αποτελούν ολοένα και πιο δημοφιλή κανάλια πληροφόρησης πάνω στα οποία οι μετανάστες βασίζονται τις αποφάσεις τους. Ενώ τα κοινωνικά μέσα αποτελούν ένα σχετικά φθηνό, εύκολα προσβάσιμο και πλούσιο σε ενημέρωση μέσο επικοινωνίας, η χρήση τους δεν εμφανίζεται χωρίς προκλήσεις. Διάφορες μελέτες περιγράφουν θέματα αναφορικά με την πρόσβαση και την αξιολόγηση της εγκυρότητας των διαθέσιμων πληροφοριών. Τα κοινωνικά μέσα που προέρχονται από ήδη υφιστάμενους κοινωνικούς δεσμούς και πληροφορίες που βασίζονται σε προσωπικές εμπειρίες, θεωρούνται γενικά πιο αξιόπιστες.

Αυτός ο τομέας εργασίας επικεντρώνεται στους τρεις ακόλουθους υποτομείς.

- Πρόσβαση και χρήση των μέσων επικοινωνίας
- Η αυξανόμενη επιρροή των μέσων επικοινωνίας
- Λαμβάνοντας μέρος σε κοινωνικά δίκτυα

ΠΕ2: Πρόσβαση και χρήση των μέσων επικοινωνίας

Μαθησιακά αποτελέσματα	Κ Σ C	Επίπεδο Κ Ε Π
2.1 Πρόσβαση και χρήση των μέσων επικοινωνίας		
2.1.1 Να αντιλαμβάνονται τον τρόπο με τον οποίο διάφορες μορφές μέσων επικοινωνίας παρέχουν πρόσβαση σε άτομα με διαφορετικές	Κ	3
2.1.2 Να γνωρίζουν τους τρόπους με τους οποίους τα μέσα διαδικτύου μπορούν να χρησιμοποιηθούν με ασφάλεια.	Κ	3
2.1.3 Να μπορείτε να περιγράψετε τους τρόπους με τους οποίους μπορείτε να έχετε πρόσβαση σε διαφορετικά μέσα επικοινωνίας διαδικτύου και να ελέγχετε την αξιοπιστία και την καταλληλότητα των	Κ	3
2.2 Η αυξανόμενη επιρροή των μέσων επικοινωνίας.		
2.2.1 Να μπορείτε να κάνετε προσωπική χρήση των διαφόρων μορφών των μέσων επικοινωνίας.	S	3
2.2.2 Να αντιλαμβάνεστε τις επιπτώσεις των κοινωνικών μέσων και αλλά και της χρήσης τους στην καθημερινή ζωή.	C	3
2.3 Λαμβάνοντας μέρος σε κοινωνικά δίκτυα.		
2.3.1 Να αναφέρετε τρόπους με τους οποίους τα κοινωνικά μέσα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την επίτευξη προσωπικών στόχων	C	3
2.3.2 Να εξετάζετε πιθανούς κινδύνους από την χρήση των κοινωνικών μέσων επικοινωνίας.	C	3
2.3.4 Να μπορείτε να καταγράφετε τους τρόπους με τους οποίους αυτοί οι κίνδυνοι μπορούν να ελαχιστοποιηθούν.	Κ	3

ΤΕ3: Αξιολόγηση των μέσων επικοινωνίας

Είναι ευρέως αποδεκτό ότι η ανάλυση του περιεχομένου των μέσων ενημέρωσης γίνεται με την αποδόμηση αυτών, μέσω της μελέτης μηνυμάτων επικοινωνίας ή κειμένων διαφόρων μορφών, συμπεριλαμβανομένων εικόνων, ήχου και εικόνας. Αυτή η προσέγγιση στην κατανόηση των μέσων μαζικής ενημέρωσης μπορεί να φέρει στην επιφάνεια πιο έντονα τη «δύναμη» των μέσων μαζικής ενημέρωσης (ανάλυση περιεχομένου μέσων: χρήσεις, οφέλη και μεθοδολογία βέλτιστων πρακτικών), ιδίως στο πλαίσιο του τρόπου με τον οποίο τα ΜΜΕ μπορούν να ενισχύσουν διάφορα φαινόμενα διακρίσεων όπως πιθανόν για παράδειγμα, αυτά που αφορούν στις γυναίκες μετανάστριες. Ως εκ τούτου, μπορεί να ειπωθεί ότι το περιεχόμενο των μέσων ενημέρωσης μπορεί να είναι «μέσο παρακολούθησης της «πολιτισμικής θερμοκρασίας» μιας κοινωνίας». (Max Weber)

Σε όλο τον κόσμο, οι γυναίκες είναι λιγότερο πιθανό από τους άντρες να εμφανιστούν σε κάποιο μέσο ενημέρωσης. Οι γυναίκες εμφανίζονται μόνο κατά το ένα τέταρτο του αριθμού των συνολικών εμφανίσεων στη τηλεόραση, το ραδιόφωνο και των ειδήσεων εκτύπωσης. Σε μια έκθεση του 2015, οι γυναίκες αποτελούσαν μόνο το 19% των εμπειρογνομόνων που παρουσιάζονται σε ειδησεογραφικά δελτία και το 37% των δημοσιογράφων που διηγούνταν τις ιστορίες στα δελτία ειδήσεων παγκοσμίως. Γνωρίζουμε ότι αυτή η μη ισορροπημένη από πλευράς φύλου εικόνα της κοινωνίας μπορεί να ενισχύσει και να διααιωνίσει αυτά τα επιβλαβή στερεότυπα των φύλων. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, το BBC αντιπροσωπεύει σήμερα τη μεγαλύτερη συλλογική δράση για την αύξηση της εκπροσώπησης των γυναικών στο ειδησεογραφικό στερέωμα του BBC που υπήρξε ποτέ - το πρόγραμμα 50:50 στοχεύει να εμπνεύσει και να βοηθήσει άλλες οργανώσεις μέσων επικοινωνίας να χρησιμοποιούν προς εκπροσώπηση εξίσου γυναίκες και άντρες <https://www.bbc.com/aboutthebbc/reports/policies/5050>.

Επομένως, κατά την αποδόμηση των μηνυμάτων των μέσων ενημέρωσης, είναι σημαντικό οι γυναίκες μετανάστριες να εξετάσουν τα εξής:

- Ποιος δημιούργησε αυτό το μήνυμα¹;
- Πώς άλλοι άνθρωποι μπορούν να αντιληφθούν αυτό το μήνυμα διαφορετικά από εμένα;
- Τι αξίες, τρόποι ζωής και οπτικές γωνίες αντιπροσωπεύονται ή παραλείπονται στο πλαίσιο αυτό του μηνύματος;

¹ Center for Media Literacy, MediaLitKit

Αυτός ο τομέας εργασίας επικεντρώνεται στους τρεις ακόλουθους υποτομείς:

- Εκπροσώπηση των γυναικών στα ΜΜΕ
- Αμφισβητώντας το περιεχόμενο των ΜΜΕ
- Ανάλυση μηνυμάτων των ΜΜΕ

ΠΕ3: Αναλύοντας τα μηνύματα των ΜΜΕ

Μαθησιακά αποτελέσματα

Κ Σ C

Επίπεδο ΚΕΠ

3.1 Εκπροσώπηση των γυναικών στα ΜΜΕ.

3.1.1 Να συγκρίνετε και να αντιπαραβάλλετε το βαθμό στον οποίο οι μετανάστριες εκπροσωπούνται σε διάφορες μορφές μέσων ενη-

C

3

3.1.2 Να μπορείτε να κατανοήσετε πώς ο τρόπος ζωής, οι αξίες και η οπτική γωνία επηρεάζουν τα μηνύματα, το περιεχόμενο και τις

C

3

3.2 Αμφισβητώντας το περιεχόμενο των ΜΜΕ

3.2.1 Να μπορείτε να αξιολογείτε πώς αντιλαμβάνονται οι χρήστες τα μηνύματα από διαφορετικές οπτικές γωνίες

S

3

3.2.2 Να μπορείτε να αξιολογείτε τη συνάφεια, την αξιοπιστία και τον σκοπό της πηγής των μέσων ενημέρωσης.

S

4

3.2.3 Να μπορείτε να ξεχωρίζετε μεταξύ αξιόπιστων πληροφοριών και ψεύτικων ειδήσεων.

S

3

3.3 Ανάλυση μηνυμάτων των ΜΜΕ

3.3.1 Να μπορείτε να κατανοήσετε τον τρόπο με τον οποίο εκπροσωπούνται οι μετανάστριες στα βασικά μέσα ενημέρωσης.

C

3

3.3.2 Να μπορείτε να συζητάτε κρίσιμα ζητήματα και να εξετάζετε τον τρόπο πλαισίωσης ορισμένων μηνυμάτων.

C

3

3.3.3 Να μπορείτε να εξετάζετε τους διάφορους τύπους ΜΜΕ και να μπορείτε να αξιολογείτε ποιος τύπος είναι ο κατάλληλος για να

S

3

ΤΕ4: Αξιολόγηση των μέσων επικοινωνίας

Σύμφωνα με την έκθεση «ΜΜΕ και την επιρροή τους στη συμπεριφορά» των Enikolopon και Petrova, τα ΜΜΕ είναι μια σημαντική πηγή πληροφοριών σε μακροοικονομικό επίπεδο στις περισσότερες χώρες. Τα ΜΜΕ μπορούν να διαμορφώσουν την κοινή γνώμη και να εξασφαλίσουν τη λαϊκή υποστήριξη. Η έκθεση υπογραμμίζει τον τρόπο με τον οποίο τα ΜΜΕ έχουν την ικανότητα να επηρεάζουν τη συμπεριφορά, παρέχοντας πληροφορίες και ένα μεγάλο φάσμα αντιλήψεων, που πολλές φορές όμως είναι ανακριβείς ή εμπεριέχουν προκαταλήψεις. Επισημαίνει επίσης πώς η επιρροή των ΜΜΕ μπορεί να επηρεάσει την εκπαίδευση και τα κοινωνικά αποτελέσματα, αντανakλώντας μάλιστα και τα ευρήματα άλλων ερευνών που αναφέρουν ότι τα κοινωνικά μέσα, για παράδειγμα, μπορούν να έχουν τόσο θετικές όσο και αρνητικές επιπτώσεις στα μαθησιακά και κοινωνικά δίκτυα. Από θετική άποψη, τα ΜΜΕ μπορούν να βελτιώσουν τις γνώσεις και τις ικανότητές των ατόμων παρέχοντας τους πολλαπλές ευκαιρίες για τη βελτίωση των μεθόδων μάθησης και τη σύνδεση με διάφορες κοινωνικές ομάδες. Ωστόσο, υπάρχουν στοιχεία που αναφέρουν ότι τα κοινωνικά μέσα μπορούν να αποτρέψουν τη γνωστική βελτίωση και να επηρεάσουν αρνητικά τις κοινωνικές και άλλες πτυχές μιας κοινωνίας.

Μια άσκηση που εκπονήθηκε στο πλαίσιο μιας έρευνας από το Πανεπιστήμιο Cornell³, καταδεικνύει τη σημασία του πραγματικού ελέγχου του περιεχομένου ενός συγκεκριμένου ειδησεογραφικού άρθρου, υπό διάφορες οπτικές γωνίες. Τα αποτελέσματα αυτής της άσκησης αναδεικνύουν το πόσο σημαντικό είναι να εξεταστεί η πηγή πληροφοριών, να μπορεί κάθε άτομο να διαβάσει «πέρα από τον τίτλο», να δίνεται σημασία στον συγγραφέα, τις πηγές υποστήριξης και την ημερομηνία. Σύμφωνα με την ανακοίνωση που εξέδωσε Σε παραπλήσιες έρευνες⁴ τονίζεται επίσης το γεγονός ότι ορισμένες ομάδες ανθρώπων είναι αόρατες στα μέσα μαζικής ενημέρωσης - «ορισμένες κοινότητες απουσιάζουν ευρέως από θέματα που συνδέονται με αυτούς στην ειδησιογραφία». Από τα συνολικά άρθρα που είχαν ως θέμα κάποιον πρόσφυγα ή μετανάστη, μόνο το ένα τέταρτο (27%) από αυτά αφορούσε σε γυναίκα».

³ Cornell University Library: Credit links to articles created by Kelee Pacion, Mann Library, Cornell University https://guides.library.cornell.edu/evaluate_news/exercise

⁴ WACC, CCME, "Changing the Narrative: media representation of refugees and migrants in Europe" https://www.refugeesreporting.eu/wp-content/uploads/2017/10/Changing_the_Narrative_Media_Representation_of_Refugees_and_Migrants_in_Europe.pdf

Αυτή η περιοχή εργασίας επικεντρώνεται στους ακόλουθους τέσσερις υποτομείς:

- Η χρήση των μέσων ενημέρωσης για τη μετάδοση πληροφοριών και τη διαμόρφωση της κοινής γνώμης.
- Ο ρόλος των μέσων ενημέρωσης στην κοινωνικοποίηση, την κοινωνική αλλαγή και τον κοινωνικό έλεγχο
- Τα αποτελέσματα της μαζικής επικοινωνίας
- Ο ρόλος των κοινοτικών μέσων ενημέρωσης στην ενίσχυση, διατήρηση και προώθηση της ταυτότητας και του πολιτισμού.

ΠΕ4: Αξιολόγηση επικοινωνίας μέσων

Μαθησιακά αποτελέσματα	Κ Σ C	Επίπεδο ΚΕΠ
4.1 Η χρήση των μέσων ενημέρωσης για τη μετάδοση πληροφοριών και τη διαμόρφωση της κοινής γνώμης.		
4.1.1 Να μπορείτε να παρουσιάζετε συγκεκριμένα παραδείγματα αναφορικά με τις διαφορετικές μορφές επικοινωνίας των μέσων ενη-	S	3
4.1.2 Να μπορείτε να παρουσιάζετε παράδειγμα για τον τρόπο με τον οποίο διαφέρουν οι μορφές επικοινωνίας των μέσων ενημέρωσης.	S	3
4.1.3 Να μπορείτε να παρουσιάσετε παραδείγματα για τον τρόπο με τον οποίο διάφορες μορφές μέσων διαμορφώνουν τις πεποιθήσεις.	S	3
4.2 Ο ρόλος των μέσων ενημέρωσης στην κοινωνικοποίηση, την κοινωνική αλλαγή και τον κοινωνικό έλεγχο		
4.2.1 Να μπορείτε κατανοείτε τα διάφορα πολιτιστικά μηνύματα και να αξιολογείτε την επιρροή τους στην κοινωνία.		3
4.2.2 Να μπορείτε να κατανοήσετε τον τρόπο με τον οποίο ένα επιλεγμένο μήνυμα από ένα ευρύ φάσμα εντύπων μέσων βοηθά στη		3
4.2.3 Να μπορείτε να σχολιάζετε πώς ένα επιλεγμένο μήνυμα από ένα ευρύ φάσμα εντύπων μέσων μπορεί να συμβάλλει στη διάδοση		3
4.2.4 Να μπορείτε να αναλύσετε ένα επιλεγμένο μήνυμα των μέσων ενημέρωσης που στοχεύει να βοηθήσει την κοινωνία και να επιβάλει κυρώσεις σε συμπεριφορές που παραβιάζουν (i) κοινωνικούς κανόνες ή (ii) επιδεικνύουν άμεσο / έμμεσο έλεγχο		3

ΠΕ4: Αξιολόγηση επικοινωνίας μέσων

Μαθησιακά αποτελέσματα	Κ Σ C	Επίπεδο ΚΕΠ
4.3 Τα αποτελέσματα της μαζικής επικοινωνίας		
4.3.1 Να μπορείτε να σχολιάζετε πώς τα μέσα μαζικής ενημέρωσης μπορούν επηρεάσουν την ανθρώπινη ζωή από προσωπική άποψη.		3
4.3.2 Να μπορείτε να αντιληφθείτε πως τα μέσα μαζικής ενημέρωσης επηρεάζουν τις ατομικές απόψεις και πεποιθήσεις.		3
4.3.3 Να μπορείτε να αντιληφθείτε τον πραγματικό ρόλο των ΜΜΕ στη σύγχρονη κοινωνία.		3
4.4 Ο ρόλος των κοινοτικών μέσων ενημέρωσης στην ενίσχυση, διατήρηση και προώθηση της ταυτότητας και του πολιτισμού		
4.4.1 Να μπορείτε να περιγράψετε τις διάφορες μορφές των κοινοτικών μέσων.		3
4.4.2 Να μπορείτε να αντιλαμβάνεστε τον ρόλο των κοινοτικών μέσων ενημέρωσης στη διαδικασία της (i) συμμετοχής και (ii) της πρόσβασης.		3
4.4.3 Να μπορείτε να περιγράψετε πώς βοηθούν τα κοινοτικά μέσα ενημέρωσης τη διαδικασία οικοδόμησης (i) της ενεργού πολιτότητας, (ii) αύξησης της κοινωνικής ευαισθητοποίησης και κατάργησης των		3
4.4.4 Να μπορείτε να αναγνωρίζετε τη σημασία της συμμετοχής και δημιουργίας εναλλακτικών χώρων για να ακούγονται διάφορες φωνές και απόψεις και να εκφράζουν οι εμπλεκόμενοι τις γνώμες, τις κουλτούρες και τις ταυτότητές τους.		3

TE5: ΜΜΕ και Ενεργός Πολιτότητα

Είναι ευρέως γνωστό ότι υπάρχει σχέση μεταξύ εναλλακτικών μορφών δημοσιογραφίας και πολιτικών εννοιών όπως η δημοκρατία και η ενεργός πολιτότητα. Τα συμπεράσματα της έκθεσης του Harcup αναδεικνύουν ζητήματα σχετικά με τα εναλλακτικά μέσα ενημέρωσης και τη δημοκρατική συμμετοχή, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι αν και ο ακριβής ορισμός των εναλλακτικών μέσων ενημέρωσης παραμένει ασαφής, φαίνεται ότι υπάρχει σημαντικός βαθμός συμφωνίας μεταξύ δημοσιογράφων και μελετητών της εναλλακτικής δημοσιογραφίας στο ότι τέτοια μέσα ενημέρωσης διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην προβληματισμό, την καλλιέργεια και την επίδειξη του τι μπορεί να χαρακτηριστεί ως ενεργός πολιτότητα. Επίσης, στο βιβλίο «Πολιτισμός και δημοκρατία: Μέσα, χώρος και εκπροσώπηση» του Clive Barnett (2003) υποστηρίζεται ότι η κουλτούρα των μέσων ενημέρωσης υποβαθμίζει την ικανότητα των πολιτών να μπορούν να εμπιστευτούν και αποθαρρύνει την ενεργό πολιτότητα.

Στο άρθρο που εκπόνησαν οι Brozana και Mackay, αναφέρεται ότι τα κοινοτικά μέσα ενημέρωσης πρέπει (α) να διευκολύνουν τη διαδικασία διαπραγμάτευσης και νομιμοποίησης και (β) να αποκαλύπτουν ή να διασφαλίζουν την κατανόηση της κοινοτικής δομής.

Το δημοσίευμα «τι είναι τα κοινοτικά μέσα ενημέρωσης, θέτει τους αντικειμενικούς στόχους μέσα από το παρακάτω περιεχόμενο:

«Τα κοινοτικά ΜΜΕ έδωσαν τα εργαλεία επικοινωνίας στα χέρια των ανθρώπων σε εκατοντάδες κοινότητες, ιδιαίτερα σε γυναίκες και περιθωριοποιημένες ομάδες, επιτρέποντάς τους να δημιουργήσουν τα δικά τους μέσα πολιτιστικής έκφρασης, ειδήσεων, ενημέρωσης και διαλόγου. ... (αυτό) συμβάλλει στην ενδυνάμωση των ανθρώπων για τη βελτίωση των κοινωνικών και οικονομικών τους συνθηκών, την καταπολέμηση των διακρίσεων και του ρατσισμού, την αποτελεσματικότερη συμμετοχή τους στη δημοκρατική ανάπτυξη της κοινότητας και της χώρας τους και την παροχή ενός πιο εναλλακτικού έναντι ενός εμπορικού περιεχομένου στα ΜΜΕ.

Αυτός ο τομέας εργασίας επικεντρώνεται στους ακόλουθους τέσσερις υποτομείς:

- Κοινοτικά Μέσα ενημέρωσης
- Κοινοτικά Μέσα ενημέρωσης και ανάδειξη ευκαιριών
- Κοινοτικά Μέσα Ενημέρωσης και Ενεργός Πολιτότητα
- Κοινοτικά Μέσα Ενημέρωσης και σχεδιασμός δράσης επικοινωνιών

⁵ Harcup, T. 2011 Alternative journalism as active citizenship

ΠΕ5: ΜΜΕ και ενεργός πολιτότητα

Μαθησιακά αποτελέσματα	Κ Σ C	Επίπεδο ΚΕΠ
5.1 Τα μέσα ενημέρωσης της κοινότητας, τα μέσα ενημέρωσης των πολιτών και η δημοσιογραφία.		
5.1.1 Να γνωρίζετε τα τοπικά κοινοτικά μέσα ενημέρωσης και να προσδιορίζετε (i) τον τρόπο λειτουργίας των τοπικών μέσων ενημέρωσης, (ii) των τοπικών κοινοτικών μέσων ενημέρωσης και (iii) των τοπικών κοινοτικών δικτύων	K	4
5.1.2 Να μπορείτε να προσδιορίζετε και να αξιολογείτε την εμπειρία που χρειάζεται ένας δημοσιογράφος αλλά και να μπορείτε να δίνεται μια περίληψη του ρόλου του.	C	4
5.1.3 Να μπορείτε να προσδιορίσετε τα κοινοτικά μέσα μαζικής ενημέρωσης που είναι διαθέσιμα σε τοπικό επίπεδο και του τρόπου με τον οποίο μπορούν να έχουν πρόσβαση (i) στις ΤΠΕ και (ii) στην παραγωγή μέσων ενημέρωσης.	S	
5.2 Τα κοινοτικά μέσα ενημέρωσης ως σημαντικός παράγοντας στην αύξηση της εκπαίδευσης, του εθελοντισμού και των ευκαιριών απασχόλησης		
5.2.1 Να μπορείτε να προσδιορίζετε ένα θέμα, ιστορία ή ζήτημα το οποίο σας αρέσει και να μπορείτε να δημιουργήσετε ένα βασικό μήνυμα που αντικατοπτρίζει καλύτερα αυτό που θέλετε να επικοινωνήσετε στους άλλους.	S	4
5.2.2 Να μπορείτε να "χαρτογραφείτε" μια ιστορία σύμφωνα με το μήνυμα που θέλετε να μεταφέρετε στους άλλους.	S	4
5.2.3 Να μπορείτε να επιλέξετε την κατάλληλη μορφή για την ιστορία και το κοινό σας (blogging, συγγραφή, μαγνητοσκόπηση)	C	4
5.3 Κοινοτικά μέσα ενημέρωσης, ενεργός πολιτότητα και διήγηση ιστοριών.		
5.3.1 Να μπορείς να συμμετέχεις στην ανάπτυξη μιας ιστορίας που επικεντρώνεται στην (i) συμμετοχή στα κοινά ή (ii) στην ενεργό πολιτότητα και στην παραγωγή περιεχομένου κατάλληλου για τα κοινοτικά ΜΜΕ που θα (i) ενισχύει, (ii) υποστηρίζει ή (iii) επικυρώνει την επιλεγμένη ιστορία.	S	4
5.3.2 Να μπορείτε να αναγνωρίζετε ανθρώπους οι οποίοι μπορούν να προσθέσουν στοιχεία στην ιστορία σας.	C	4

W5: Media and Active Citizenship

Μαθησιακά αποτελέσματα	Κ Σ C	Επίπεδο ΚΕΠ
5.4 Δημιουργήστε το δικό σας σχέδιο Δράσης για τις Επικοινωνίες μέσω Διαδικτύου		
5.4.1 Να μπορείτε να παρουσιάσετε (i) τους στόχους και(ii) τη μορφή του "ενημερωτικό φάκελο Τύπου", έτσι ώστε να φτάσετε πιο κοντά στην ομάδα		K
5.4.2 Να μπορείτε να δημιουργήσετε μια διαδικτυακή σελίδα σε επιλεγμένη πλατφόρμα και να εκπονήσετε ένα σχέδιο περιεχομένου αναφορικά με		S
5.4.3 Να μπορείτε να παράγετε περιεχόμενο αναφορικά με την (i) συμμετοχή στα κοινά και (ii) Ενεργό Πολιτότητα		C
5.4.4 Να δείξετε πώς δημιουργήσατε μια κοινότητα που ανταποκρίνεται στις επικοινωνίες και τις δημοσιεύσεις σας.		C
5.4.5 Να μπορείτε να παρουσιάσετε ένα αναπτυξιακό σχέδιο που θα καθορίζει πώς μπορείτε να διαφοροποιήσετε το κοινό σας αλλά και να επεκτεί-		S

*ΚSC= Κ (Γνώσεις), S (Δεξιότητες), C (Ικανότητες)

*Επίπεδο ΚΕΠ= Επίπεδο Κλίμακας Ενεργού Πολιτότητας

ΙΟ3: Ένα πλαίσιο προσόντων για τον γραμματισμό στα ΜΜΕ συνδεδεμένο με την Κλίμακα του Ενεργού Πολίτη

Εταίροι

<http://www.folkuniversitetet.se/>

<http://www.editc.eu/>

<http://www.dimitra.gr/>

REVALENT0

<https://www.revalento.nl/>

RIN0VA
innovate, create & regenerate

<http://www.rinova.co.uk/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. The EMKIT2 project reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.